

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД
ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

проект № BG06RDNP001-19.610-0009-C01

ПОМОЩ ЗА ПОДГОТВИТЕЛНИ ДЕЙНОСТИ ЗА РАЗРАБОТКА НА СТРАТЕГИЯ ЗА ВОДЕНО ОТ ОБЩНОСТИТЕ МЕСТНО РАЗВИТИЕ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА АКАСОВО по подмярка 19.1 "Помощ за подготвителни дейности" на мярка 19 "Водено от общностите местно развитие" по Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г. с административен договор № РД 50-49/15.03.2023 г.

Стратегия за водено от общностите местно развитие на МИГ „Аксаково“

РЕЗЮМЕ НА СТРАТЕГИЯ ЗА ВОДЕНО ОТ ОБЩНОСТИТЕ МЕСТНО РАЗВИТИЕ

за територията на Местна инициативна група Аксаково

Територията на МИГ „Аксаково“ обхваща административните граници на община Аксаково. Намира се в северната част на Варненска област (Вж. Фиг.1), в Североизточен планов район, и заема площ от 460.54 кв. км.. Общината граничи със седем общини: Варна, Белослав, Девня, Суворово, Вълчи дол, Добрич и Балчик.: В състава ѝ влизат 23 населени места, с общински център гр. Аксаково. Общият брой на населението на територията на МИГ „Аксаково“ е 22 319 души към 31.12.2020 г.

Разработването на Стратегията за водено от общностите местно развитие / СВОМР/ на територията на община Аксаково е резултат от изпълнението на проект „Помощ за подготвителни дейности за разработка на Стратегия за Водено от общностите местно развитие на територията на община Аксаково с административен договор № РД 50-49/15.03.2023 г., номер в ИСУН № BG06RDNP001-19.610-0009-C01 по подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ по Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г.

В разработването на Стратегията се включиха всички заинтересовани страни: представители на стопанския, нестопанския и публичния сектор, координатора по изпълнение дейностите по проекта, външни експерти. Приложен бе подходът „отдолу-нагоре“ при разработването на стратегическия документ, бяха проведени 44 информационни срещи в 22 населени места от община Аксаково, 3 обучения на местните лидери, работни срещи със заинтересованите страни, конференции, обществено обсъждане на разработената стратегия.

Проведени бяха „Проучване и анализ на потенциала за развитие на територията на МИГ „Аксаково“ и „Проучване и анализ на заинтересованите страни на територията на община Аксаково“.

В проучванията и информационните събития се включиха всички заинтересовани страни:

- публичен сектор- служители на общинска администрация, общински съветници, представители на училища и детски градини от община Аксаково;
- стопански сектор-земеделски стопани, представители на земеделски кооперации, микро-, малки и средни предприятия;
- нестопански сектор- представители на читалища, спортни клубове, граждани;
- уязвими групи – хора с увреждания, представители на малцинствени групи на територията на община Аксаково.

В резултат на проведените анализи бяха идентифицирани слабите, силните страни, възможности и заплахите за развитието на територията, основните проблеми на местната общност и потребности на заинтересованите страни.

В резултат на проучването и анализа на потенциала за развитие на територията на МИГ „Аксаково“ бяха определени като:

Силни страни:

- Добро географско местоположение;
- Добра транспортна обезпеченост от републиканската пътна мрежа;

- Богато биологично многообразие;
- Равнинно-хълмист релеф, благоприятстващ развитието на селското стопанство;
- Икономическите показатели на нефинансовите предприятия в община Аксаково са по-добри в сравнение със средните икономически показатели за област Варна. Водещи икономически сектори: -Преработващата промишленост“; „Селско, горско и рибно стопанство“; „Строителство“ ; „Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети“;
- Нисък процент на безработица;
- Нисък коефициент на икономическа активност;
- Увеличаване населението на общината;
- Положителен механичен прираст;
- Изградена образователна и социална инфраструктура;
- Електроенергийната мрежа е добре развита, всички населени места са електроснабдени;
- Добро екологично състояние-чистота на въздух, почви и вода в допустимите норми;
- Съществува административен капацитет за управление на средства от ЕС;
- Наличие на културно-историческо наследство;
- Наличие на добър жилищен фонд, в съответствие със стандартите за енергийна ефективност
- Добро междуобщинско местоположение, граници със седем общини.

Слаби страни:

- Ограничено водоснабдяване поради ограничени водни ресурси;
- Недостатъчна транспортна обезпеченост на малките населени места;
- Остаряла и амортизирана производствена база, новите технологии и иновациите са слабо застъпени;
- Лошо състояние на логистичната инфраструктура;
- Изоставащ икономически сектор „Туризм“;
- Недостатъчна и амортизирана на спортната, образователната и религиозна инфраструктура;
- Общинската пътна и улична мрежа в незадоволително състояние;
- Слабо внедряване на ВЕИ.
- Недостиг на квалифициран персонал;

- Недостатъчни социални услуги
- Липса на връзка между потребностите на местния бизнес и професионалното образование предоставяно от училищата;
- Затруднено медицинско обслужване в малките населени места, липса на аптеки;
- Проблем с миграция на младите и образовани хора;
- Застаряване на населението в малките населени места;
- Ниска образованост на населението в определени населени места от общината;
- Проблем с чистота на населените места и разделното събиране на отпадъци;

Възможности:

- Развитие на селското стопанство;
- Развитие на еко и орнитоложки туризъм;
- Модернизация на предприятията;
- Внедряване на иновации и ресурсна ефективност;
- Повишаване на предприемаческата активност чрез обучения;
- Предприемане на мерки за активиране на неактивни лица;
- Разширяване на социалните услуги, в частност услугите за възрастните хора и хората с увреждания;
- Провеждане на мерки и смарт дейности за изграждане на „интелигентни селища“ с цел задържане на младите хора;
- Подобряване достъпа до интернет и качеството на интернет в някои населени места;
- Провеждане на информационни кампании за използване на електронни услуги;
- Подобряване на ефективността на осветлението чрез смарт решения;
- Подобряване на сметосъбиране чрез интелигентно сметосъбиране;
- Провеждане на професионално обучение и субсидирана заетост с цел намаляване на безработица сред лицата с основно образование;
- Провеждане на информационни кампании за разделно сметосъбиране и опазване на околната среда;
- Предприемане на мерки за интелигентен междуселищен транспорт;
- Подобряване на енергийната ефективност на жилищните и на общинските сгради;
- С цел прозрачност и граждански контрол върху околната среда да се създаде смарт точка за предоставяне на информация за текущото състояние чистота на въздуха;

- Провеждане на информационни кампании и обучения по прилагане на подхода ЛИДЕР /ВОМР и кандидатстване по програми, финансирани от ЕСФ;
- Провеждане на мерки за културно-опознавателни дейности с цел опазване на културно-историческото наследство и запазване на местната идентичност;
- Създаване на общински музей/музейна сбирка съхраняваща културно историческото наследство на общността;
- Възможности за междуобщинско сътрудничество и осъществяване на дейности за развитие на региона.

Заплахи:

- Невъзможност за напояване поради остарели и неподдържани напоителните съоръжения;
- Обезлюдяване на малките населени места поради несъответствие между потребностите на местния бизнес и професионалната подготовка на младите хора;
- Загуба на културно-историческото наследство;
- Висок трафик на транзитно преминаващи транспортни средства през територията на общината;
- Недостатъчна подготовка за посрещане на потенциални природни бедствия и аварии;
- Непреприемане на мерки за превенция, адаптиране и справяне с климатични промени;
- Наличие на заустване без пречистване на отпадъчните води в голяма част от населените места;
- Застаряване на населението;
- Сагрегация на определени населени места и ниска грамотност.

От направеното проучване и анализ на заинтересованите страни определят следните проблеми и възможности:

- Публичния сектор определя като проблеми/заплахи за развитието на територията:
- миграцията на младите и образовани хора;
- недостиг на квалифициран персонал;
- лошо състояние на пътната и улична инфраструктура;

Публичния сектор определя като възможности за развитието на територията:

- повишаване на капацитета на местната общност за кандидатстване и изпълнение на проекти, финансирани от европейски програми;

- дейности по създаване на интелигентни селища за преодоляване на процеса по миграция на младите и образовани хора. МИГ следва да включи дейности за изграждане на „Интелигентни селища“, чрез иновативни решения преодоляване на проблема с публичния транспорт, достъпа до интернет в някои населени места, изграждане на ИКТ хъб, предложение дадено от анкетиран. Многобройни са примери на европейско ниво за смарт решения, които спомагат за задържането на младите хора в малките населени места.

Нестопанския сектор определя като проблеми/заплахи за развитието на територията:

- миграцията на младите и образовани хора;
- недостиг на квалифициран персонал;
- лошо състояние на пътната и улична инфраструктура;

Нестопанския сектор определя като възможности за развитието на територията:

- повишаване на капацитета на местната общност за кандидатстване и изпълнение на проекти, финансирани от европейски програми;
- повишаване на образованието и квалификацията на човешките ресурси;
- подобряване на техническата инфраструктура

Стопанския сектор определя като проблеми/заплахи за развитието на територията:

- миграцията на младите и образовани хора;
- недостиг на квалифициран персонал;
- лошо състояние на пътната и улична инфраструктура;

Стопанския сектор определя като възможности за развитието на територията:

- повишаване на капацитета на местната общност за кандидатстване и изпълнение на проекти, финансирани от европейски програми;
- повишаване на образованието и квалификацията на човешките ресурси
- подкрепа за научноизследователска дейност, технологично развитие и иновации

За задоволяване на потребностите на местната общност и развитие на територията Стратегията за Водено общностите местно развитие си поставя следните приоритети, специфични цели и мерки.

Стратегическа цел : Подобряване качеството на живот и съхраняване идентичността на територията чрез динамично, устойчиво, многосекторно развитие на местната икономика и

<p>Приоритет 1 Повишаване на конкурентоспособността на местните икономики и създаване възможности за създаване на местен бизнес, включително чрез диверсификация и подкрепа за алтернативни дейности;</p>	<p>Приоритет 2 Създаване на динамична жизнена среда и подобряване качеството на живот чрез подобряване на социалните и екологични условия на живот на територията</p>	<p>Приоритет 3 Насърчаване на устойчивата, качествена заетост и социално включване на уязвими и маргинализирани групи</p>
<p>Специфична цел 1.1 Подкрепа за въвеждането на иновации и модерни технологии в предприятията и насърчаване на прехода към кръгова икономика чрез подкрепа за инвестиции за подобряване на ресурсната ефективност</p>	<p>Специфична цел 2.1 Обновяване на населените места, опазване на културното наследство и повишаване потенциала им за развитие като „интелигентни селища“</p>	<p>Специфична цел 3.1 Подкрепа за приобщаващо образование и образователна интеграция</p>
<p>Мярка 1.1.1 „Внедряване на иновации и въвеждане на модерни технологии в предприятията“</p>	<p>Мярка 2.1.1 "II.Г.6 Инвестиции в основни услуги и дребни по мащаби инфраструктура в селските райони"</p>	<p>Мярка 3.1.1 "Създаване на условия за достъп до образование чрез преодоляване на демографски, социални и културни бариери"</p>
<p>Мярка 1.1.2 "Подобряване на ресурсната ефективност на предприятията"</p>	<p>Мярка 2.1.2 "II.Г.7 Запазването на духовния и културния живот на населението в селските райони;"</p>	
<p>Специфична цел 1.2 Подкрепа за териториалната идентичност, маркетинг и марки на база на специфичния териториален потенциал и продукти от местен характер</p>	<p>Специфична цел 2.2 Съхраняване и опазване на околната среда и насърчаване на ресурсната ефективност, вкл. дейности за превенция и управление на риска и за използване потенциала на културното наследство и природното богатство</p>	<p>Специфична цел 3.2 Създаване на условия за устойчива заетост на силно уязвими групи и изпълнение на социално-значими дейности</p>

Мярка 1.2.1 "II.Г.1 Инвестиции в земеделските стопанства"	Мярка 2.2.1 "Повишаване на осведомеността относно практиките и поведението във връзка с устойчивото потребление, кръговата икономика, мониторинга на отпадъците както и информационни и разяснителни кампании за заинтересованите страни и населението"	Мярка 3.2.1 "Достъп до трудова заетост"
Мярка 1.2.2 "II.Г.2 Инвестиции за преработка на селскостопански продукти"	Мярка 2.2.2 "Повишаване на осведомеността относно биологичното разнообразие и заплахите за него "	Мярка 3.2.2 "Достъп до трудова заетост на младите хора"
<p>Специфична цел 1.3</p> <p>Диверсификация на местната икономика и подкрепа за алтернативни дейности</p>	<p>Специфична цел 2.3</p> <p>Развитие на междусекторни и междурегионални партньорства и взаимодействие за инициативи от общ интерес, както и въвеждането на практики и модели за добро управление и участие на заинтересованите страни в развитието на територията</p>	<p>Специфична цел 3.3</p> <p>Подкрепа активния начин на живот на възрастните хора в пенсионна възраст и остаряване в добро здраве</p>
Мярка 1.3.1 "II.Г.3 Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони"	Мярка 2.3.1 "Сътрудничество и подготвителни дейности за него"	Мярка 3.3.1 „Активен живот на възрастните хора в пенсионна възраст и остаряване в добро здраве“

Марка 1.1.1 „Внедряване на иновации и въвеждане на модерни технологии в предприятията“

Цел: Предоставяне на фокусирана подкрепа на предприятията на територията на МИГ „Аксаково“ за повишаване на иновационната дейност чрез внедряване на иновации в тематичните области на Иновационна стратегия за интелигентна специализация 2021-2027 г.

Допустими бенефициенти: МСП на територията на МИГ Аксаково

Допустими дейности: Подкрепа за внедряване на иновации в предприятията в тематичните области на ИСИС 2021-2027: въвеждане на продуктова иновация или иновация в бизнес процесите, вкл. маркетингова и организационна иновация.

Подкрепа чрез инвестиции в рисков капитал за създаване на нови и развитие на иновативни предприятия - приоритетно ще бъдат подкрепени предприятия с основна дейност във високотехнологичните или средно-високо технологичните сектори на преработващата промишленост и интензивните на знание услуги, които не са свързани с трансфер на технологии.

Подкрепа за заявяване и защита на индустриална собственост в предприятията в т.ч. подкрепа за защита на патенти, полезни модели, дизайн. и др.

Марка 1.1.2 „Подобряване на ресурсната ефективност на предприятията“

Цел: Подобряване на ресурсната ефективност на предприятията на територията на МИГ „Аксаково“ и въвеждане на местно ниво на устойчиви и адаптирани към новите тенденции на развитие на икономиката на производството

Допустими бенефициенти: МСП на територията на МИГ Аксаково

Допустими дейности: По-ефективно използване в производството на природните ресурси, вкл. вода, в т.ч. намаляване на използването на първични суровини или увеличаване на използването на странични продукти и вторични суровини;

Увеличаване на трайността, възможностите за поправка, модернизиране или повторна употреба на продуктите;

Подобряване на възможностите за рециклиране на продуктите, вкл. рециклирането на отделните материали, съдържащи се в продуктите, наред с другото чрез заместване или намалена употреба на продукти и материали, които не подлежат на рециклиране;

Намаляване на съдържанието на опасни вещества в материалите и продуктите през целия им жизнен цикъл, включително чрез заместване на тези вещества с по-безопасни алтернативи;

Удължаване използването на продуктите, включително чрез повторно използване, проектиране за дълготрайност, промяна на предназначението, разглобяване, преработване, модернизиране и ремонт, и споделянето на продукти;

Подкрепа за подобряване управлението на отпадъците в предприятията, в т.ч. предотвратяване и намаляване на генерирането на отпадъци, подготовка за повторна употреба, рециклиране. Ще се предоставя подкрепа за модернизиране на технологиите по пречистване и намаляване на замърсяването от производствени отпадъчни води;

Мярка 1.2.1 „II.G.1 Инвестиции в земеделските стопанства“

Цел: Подобряване на пазарната ориентация и повишаване конкурентоспособността на земеделските стопанства, с фокус върху изследвания, технологии и цифровизация

Допустими бенефициенти: Кандидати следва да са местни физически или юридически лица, които живеят или осъществяват дейност на територията на МИГ. Кандидатът/получателят на финансова помощ следва да има постоянен адрес – за физическите лица, и седалище и адрес на управление – за еднолични търговци и юридическите лица, на територията на действие на МИГ и да осъществява дейностите по проекта на територията на действие на МИГ.

Малко земеделско стопанство – стандартен производствен обем от над 8 000 до 30 000 евро, включително;

Средно земеделско стопанство – стандартен производствен обем от над 30 000 до 170 000 евро, включително;

Голямо земеделско стопанство – стандартен производствен обем над 170 000 евро.

Земеделски стопани, допустими за подпомагане трябва да отговарят и на условията посочени в описанието на Интервенция II Г1 от СПРЗСР 2023 – 2027 и приложимото национално законодателство съотносимо към мярката.

Допустими дейности: Инвестиции за модернизация и механизация /инвестиции във физически активи/, свързана с намаляване на производствените разходи и повишаване производителността на труда;

Инвестиции за постигане съответствие с нововъведени стандарти на Общността приложими за съответните стопанства;

Инвестиции в изграждане, реконструкция/рехабилитация на съоръжения и закупуване и монтиране на оборудване, включително кладенци и съоръжения за съхранение на вода за напояване, включващи изграждането на нови и подобряване на съществуващи мрежи в стопанствата;

Инвестиции пряко свързани с подобряване на енергийната ефективност на стопанствата;

Инвестиции за съхранение на земеделската продукция с цел запазване качеството на продукцията;

Инвестиции в изграждане/реконструкция/закупуване на машини и съоръжения за опазване на околната среда, включително за съхранение на оборска тор;

Инвестиции в недвижима собственост, свързана с дейността на земеделските стопанства;

Инвестиции за създаване и/или презасаждане на трайни насаждения, десертни лозя, медоносни дървесни видове за производство на мед и бързорастящи храсти и дървесни видове за производство на биоенергия;

Инвестиции за производство на енергия от възобновяеми енергийни източници (водна, вятърна, слънчева, геотермална енергия и остатъчна/отпадна биомаса) за собствено потребление за нуждите на земеделските стопанства;

Инвестиции, насочени към надвишаване на изискванията за хуманно отношение към животните и повишаване на биосигурността.

Мярка 1.2.2 „II.G.2 Инвестиции за преработка на селскостопански продукти“

Цел: Подобряване позицията на преработвателите на селскостопанска продукция в производствата с добавена стойност

Допустими бенефициенти: Кандидати следва да са местни физически или юридически лица, които живеят или осъществяват дейност на територията на МИГ. Кандидатът/получателят на финансова помощ следва да има постоянен адрес – за физическите лица, и седалище и адрес на управление – за еднолични търговци и юридическите лица, на територията на действие на МИГ и да осъществява дейностите по проекта на територията на действие на МИГ.

Малко земеделско стопанство – стандартен производствен обем от над 8 000 до 30 000 евро,

включително;

· Средно земеделско стопанство – стандартен производствен обем от над 30 000 до 170 000 евро, включително;

· Голямо земеделско стопанство – стандартен производствен обем над 170 000 евро;

· Земеделски стопани, допустими за подпомагане трябва да отговарят и на условията посочени в описанието на Интервенция II G2 от СПРЗСР 2023 – 2027 и приложимото национално законодателство съотносимо към мярката.

Допустими дейности: Подкрепа се предоставя в съответствие с чл. 73 от Регламент (ЕС) 2021/2115 от 02 декември 2021 година само за материални и/или нематериални активи, в това число машини, съоръжения, оборудване, включително и недвижима собственост, както и общи разходи, свързани с подпомаганата дейност;

Подкрепата ще бъде насочена към материални и нематериални инвестиции, свързани със следните примерни дейности:

Инвестиции в процеси и технологии за производство на продукти, включително такива свързани с къси вериги на доставка;

Инвестиции свързани с изграждане, придобиване и модернизиране на сгради и други недвижими активи необходими за производството и маркетинга;

Инвестиции в инсталиране на нови машини и оборудване за подобряване на производствения процес и маркетинга;

Инвестиции в активи за съхранение, преработка, пакетирание, охлаждане, замразяване и сушене с цел запазване качеството на продукцията и суровината;

Инвестиции в специализирани транспортни средства за превоз на суровини и/или готова продукция, включително хладилни транспортни средства;

Инвестиции свързани с внедряването на системи за управление на качеството;

Инвестиции за производство на енергия от възобновяеми енергийни източници (водна, вятърна, слънчева, геотермална енергия и остатъчна/отпадна биомаса) за собствено потребление;

Инвестиции за постигане съответствие със стандартите на Общността, включително пречиствателни съоръжения.

Инвестиции в софтуер, свързан с преработвателната дейност на кандидата, включително чрез финансов лизинг.

Мярка 1.3.1 „II.Г.3 Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони“

Цел: Устойчиво бизнес развитие на селските райони чрез реализиране на неселскостопански дейности

Допустими кандидати: Кандидати следва да са местни физически или юридически лица, които живеят или осъществяват дейност на територията на МИГ. Кандидатът/получателят на финансова помощ следва да има постоянен адрес – за физическите лица, и седалище и адрес на управление – за еднолични търговци и юридическите лица, на територията на действие на МИГ и да осъществява дейностите по проекта на територията на действие на МИГ.

Подпомагане в рамките на интервенцията получават земеделски стопани, микропредприятия и физически лица. В обхвата на интервенцията физическите лица са допустими за подпомагане само

за инвестиции в неземеделски дейности, които са насочени към развитие на занаяти.

Кандидатите, допустими за подпомагане трябва да отговарят и на условията посочени в описанието на Интервенция II Г3 от СПРЗСР 2023 – 2027 и приложимото национално законодателство съотносимо към мярката.

Допустими дейности: Подкрепа в рамките на интервенцията се предоставя на територията на селските райони в страната в съответствие с чл. 73 от Регламент (ЕС) №2021/2115 само за материални и/или нематериални активи, в това число

машини, съоръжения, оборудване, включително и недвижима собственост, както и общи разходи, свързани с подпомаганата дейност.

Предоставя се подпомагане за инвестиции в неземеделски дейности:

- Производство или продажба на продукти, които не са включени в Приложение 1 от Договора за функциониране на Европейския съюз (независимо от вложените продукти и материали);
- Развитие на услуги във всички сектори (например: грижи за деца, възрастни хора, хора с увреждания, здравни услуги, счетоводство и одиторски услуги, ветеринарни дейности и услуги базирани на ИТ и др.;
- Производство на енергия от възобновяеми енергийни източници за собствено потребление;
- Развитие на занаяти и други неземеделски дейности.

В рамките на подмярката не се финансират дейности, които водят до осъществяване на селскостопанска дейност или резултата от дейността е продукт, включен в Приложение I на Договора за функциониране на Европейския съюз.

Мярка 2.1.1 „II.Г.6 Инвестиции в основни услуги и гребни по мащаби инфраструктура в селските райони“

Цел: Подобряване на публична образователна, културна, спортна инфраструктура и технико-комуникационните системи в селските райони

Допустими бенефициенти: Община Аксаково

Допустими дейности: Реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на общинска образователна инфраструктура с местно значение в селските райони;

Реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на общински сгради, в които се предоставят обществени услуги, с цел подобряване на тяхната енергийна ефективност, вкл. и дейности за производство на енергия от възобновяеми енергийни източници за собствени нужди;

Изграждане и/или обновяване на площи за широко обществено ползване, предназначени за трайно задоволяване на обществените потребности от общинско значение;

Изграждане, реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на спортна инфраструктура, включваща общинска образователна инфраструктура, която включва детска градина, основно или средно училище, и в паркове.

Реконструкция, ремонт, реставрация, закупуване на оборудване и/или обзавеждане на обекти, свързани с културния живот.

Дейности по прилагане на концепцията за „интелигентни селища“, като въвеждане на „интелигентно осветление“, „интелигентна безопасност-видеонаблюдение“, „интелигентно сметосъбиране“, „електронни услуги в малките населени места“, „интелигентен местен транспорт“ и др.

Допустими са общи разходи свързани с проекта, извършени както в процеса на подготовка на проекта, така и по време на неговото изпълнение.

Мярка 2.1.2 „II.Г.7 Запазването на духовния и културния живот на населението в селските райони“

Цел: Запазването на духовния и културния живот на населението чрез възстановяване, реставрация, ремонт и/или реконструкция на сгради с религиозно значение, което до голяма степен ще допринесе за запазването на културната идентичност и традиции в селските райони и повишаване на качеството на живот на хората, живеещи в тях

Допустими бенефициенти: Признати за юридически лица по силата на чл. 10 от Закона за вероизповеданията (ЗВ) или- Регистрирани като юридически лица съгласно чл. 20 от ЗВ.

Допустими дейности: Възстановяване, реставрация, ремонт и/или реконструкция на сгради с религиозно значение, в това число и дейности по вертикалната планировка и подобряване на прилежащите пространства.Вертикалната планировка е прилежащият терен към сградата, а с дейността свързана с вертикалната планировка, се осигурява правилното водоотвеждане, терасиране, изграждане на подходи към сгради, стъпала и подпорни зидове, както и огради;

Мярка 2.2.1 „Повишаване на осведомеността относно практиките и поведението във връзка с устойчивото потребление, кръговата икономика, мониторинга на отпадъците както и информационни и разяснителни кампании за заинтересованите страни и населението“

Цел: „Повишаване на осведомеността на населението за целите за управление на отпадъците с фокус към битовите и строителните отпадъци, за правата, задълженията, възможностите и добри практики, за устойчиво потребление и прехода към кръгова икономика“

Допустими бенефициенти: Община Аксаково;Юридически лица с нестопанска цел (ЮЛНЦ);МИГ „Аксаково“

Допустими дейности: Информационни и разяснителни кампании :

- организиране и провеждане на събития (кръгли маси, работни срещи, представяне в медиите, пресконференции, брифинги, представяне на добри практики на място, информационни дни);
- разработване на информационни материали (плакати, брошури, листовки);
- външна реклама (рекламни пана, билбордове и гр.);
- ролбанери;
- излъчвания в регионални радиостанции (рекламно-информационни спотове);
- излъчвания в регионални телевизионни канали;

- публикации на официалната интернет страница на бенефициента;
- онлайн публикации в регионални интернет медии и портали;
- публикации в социални медии;
- публикации в регионални печатни медии;
- разработване на онлайн информационни портали, предоставящи практическа информация за системата за управление на битовите отпадъци на ниво населено място/община/регион за управление на отпадъците; за практическите възможности за разделно събиране на отпадъци и за предотвратяване образуването на битови отпадъци; за повишаване на общественото самосъзнание за спазване на високите нива на йерархията за управление на битовите отпадъци, и др.
- рекламно-информационни материали (химикалки, тениски, шапки, еко-торбички и дуги подходящи според целевата група и посланието);
- алтернативни форми на включване на целевите групи в припознаването на темата и посланието – инсталации, перформанси, изложби, уръкшоупи и дуги.

Марка 2.2.2 „Повишаване на осведомеността относно биологичното разнообразие и заплахите за него“

Цел: Повишаване на осведомеността относно биологичното разнообразие и заплахите за него в целевата територия на МИГ Аксаково

Допустими бенефициенти: Община Аксаково; Юридически лица с нестопанска цел (ЮЛНЦ);МИГ „Аксаково“

Допустими дейности: Информационни и разяснителни кампании :

- организиране и провеждане на събития (кръгли маси, работни срещи, представяне в медиите, пресконференции, брифинги, представяне на добри практики на място, информационни дни);
- разработване на информационни материали (плакати, брошури, листовки);
- външна реклама (рекламни пана, билбордове и др.);
- ролбанери;
- излъчвания в регионални радиостанции (рекламно-информационни спотове);
- излъчвания в регионални телевизионни канали;
- публикации на официалната интернет страница на бенефициента;
- онлайн публикации в регионални интернет медии и портали;
- публикации в социални медии;
- публикации в регионални печатни медии;
- разработване на онлайн информационни портали, предоставящи практическа информация за опазване на биологичното разнообразие на територията на населеното място/ общината/ МИГа, заплахите за него, практическите възможности за

агресиране на тези заплахи от страна на съответната целева група; за повишаване на общественото самосъзнание за опазване на биологичното разнообразие в Натура 2000 или извън екологичната мрежа и др.

- рекламно-информационни материали (химикалки, тениски, шапки, еко-торбички и други подходящи според целевата група и посланието);

- алтернативни форми на включване на целевите групи в припознаването на темата и посланието – инсталации, пърформанси, изложби, уръкшоупи и други.

Мярка 3.1.1 „Създаване на условия за достъп до образование чрез преодоляване на географски, социални и културни бариери“

Цел: Повишаване качеството на образователните услуги и подобряване на достъпа до образование на деца и ученици от различни уязвими групи

Допустими бенефициенти: Общини;

Детски градини – гържавни, общински и частни;

Училища – гържавни, общински и частни;

Допустими дейности: Повишаване на уменията на децата и учениците за обучение и общуване в мултикултурна среда, включително психологическа подкрепа и допълнителни обучения за деца/ученици с образователни затруднения, в т.ч. допълнителни обучения по български език, споделяне на културна идентичност и ценности.

Повишаване на капацитета и квалификацията на педагогическите специалисти и непедagogическия персонал, вкл. образователните медиатори за работа в мултикултурна образователна среда.

Насърчаване създаването на училищни общности, в които ученици, родители, учители и лидерски екип развиват умения за ефективно и равноправно взаимодействие в мултикултурна образователна среда.

Подкрепа за интензивна работа с родители: кратки обучения на родители относно техните права и задължения, свързани с образованието на децата им и за формиране у тях на мотивация за активно приобщаване на децата им в системата на предучилищното и училищното образование, в т.ч. чрез участие на образователни медиатори.

Подкрепа за осигуряване на достъп до качествено образование и за преодоляване на нефинансови бариери в малките населени места и в труднодостъпните райони, чрез осигуряване на транспорт, хранене, ученическо общежитие; мобилност на преподаватели и адаптиране към работна среда в различни райони и с различни групи ученици, вкл. адаптационни програми и социални пакети за млади учители.

Подкрепа за приобщаваща образователна среда, осигуряване на учебници, познавателни книжки за децата в задължителна предучилищна възраст, учебни пособия и материали; допълнителна работа на педагогическите специалисти с ученици от маргинализирани групи (включително през лятото).

Подкрепа за ангажиране на местните общности с образователната институция, чрез инициативи като например доброволчески кампании в подкрепа на съответното училище/детска градина.

Мярка 3.2.1 „Достъп до трудова заетост“

Цел: „Подобряване на достъпа до трудова заетост и мерки за активизиране за всички лица, търсещи работа, дългосрочно безработните и групите в неравностойно положение на пазара на труда и за неактивните лица, както и чрез насърчаване на самостоятелната заетост и социалната икономика“

Допустими бенефициенти: Работодатели; общини; неправителствени организации; Социални предприятия; субекти на социалната и солидарна икономика.

Допустими дейности: 1. Активиране, мотивиране и включване в заетост на неактивни и безработни лица, в т.ч. продължително безработни

Дейностите могат да включват идентифициране, активиране, трудово консултиране и професионално ориентиране, мотивиране на неактивни лица за включване на пазара на труда, както и за регистрация в Дирекция „Бюро по труда“ на Агенция по заетостта.

Идентифицираните неактивни лица могат да бъдат включвани в различни видове обучения съобразно техните потребности, които бенефициента е анализирал.

За продължително безработните лица (безработни над 12 месеца) могат да се предвидят дейности, като например, за преодоляване на липсата на квалификация, навици, мотивация за работа, в т.ч. мотивиране, професионално ориентиране; професионално обучение, обучения за придобиване на ключова компетентност, обучение по време на работа и др.

2. Подобряване конкурентоспособността на уязвимите групи на пазара на труда чрез повишаване на уменията, компетенциите и професионалната квалификация с отчитане на регионалните възможности на пазара на труда и икономиката.

Дейностите могат да включват обучения за придобиване на дигитални умения, умения, свързани със зеления преход, професионална квалификация, ключови компетенции и др., съобразени с индивидуалните характеристики на лицата от целевите групи и съобразени с потребностите на работодателите от квалифициран работна сила, която да наемат.

Мярката може да включва дейности в подкрепа на по-възрастните неактивни и безработни лица, за адаптиране към промените и към работодателите, чрез преквалификация, придобиване на нови умения, вкл. „зелени“ и дигитални, и предоставяне на нови възможности за заетост.

Обученията могат да бъдат насочени към придобиване и развитие на умения и компетентности, необходими във връзка с бъдещето на труда (тук „soft skills“ и прено-

сими умения), по-специално: организационни умения, вкл. работа в екип, разрешаване на проблеми, управление на времето и др.

3. Целенасочена подкрепа за осигуряване на заетост, вкл. чрез трудово консултиране, кариерно ориентиране, обучение на работното място, субсидирана заетост. Работодателите-бенефициенти или партньори могат да получат стимули за разкриване на нови работни места и субсидии за възнаграждения при включване в заетост на хора в неравностойно положение, в т.ч. лица с увреждания, продължително безработни, активирани неактивни лица, безработни или неактивни лица с по-ниско от средното образование, вкл. чрез финансиране на ментори за тях за улесняване на включването им в устойчива заетост.

Не е допустимо в една мярка и един проект да се включи само дейност за предоставяне на субсидирана заетост. Това условие следва да се заложи в описанието на конкретната мярка в СВОМР.

4. Подкрепа за развитие на предприятията от социалната икономика с цел създаване на условия за устойчива заетост на хора в неравностойно положение и изпълнение на социално-значими дейности

Мярка 3.2.2 „Достъп до трудова заетост на младите хора“

Цел: „Подобряване на достъпа до трудова заетост и активизиране за всички лица, търсещи работа, с фокус върху младите хора, дългосрочно безработните и групите в неравностойно положение на пазара на труда и за неактивните лица, както и чрез насърчаване на самостоятелната заетост и социалната икономика“

Допустими бенефициенти: Работодатели; община Аксаково; Неправителствени организации

Допустими дейности:

1. Активизиране, мотивиране и включване в заетост на неактивни и безработни младежи, в т.ч. продължително безработните и NEETs;

Дейностите могат да включват идентифициране, активизиране, трудово консултиране и професионално ориентиране, стимулиране на неактивни лица за включване на пазара на труда, както и за регистрация в Дирекция „Бюро по труда“ на Агенция по заетостта.

Идентифицираните неактивни младежи могат да бъдат включвани в различни видове обучения (виж т. 2), съобразно техните потребности, които бенефициента е анализирал.

Мярката може да включва дейности за преодоляване на липсата на квалификация, навици, мотивация и работа, в т.ч. мотивиране, професионално ориентиране, професионално обучение, обучения за придобиване на ключова компетентност, обучение по време на работа и др.

2. Подобриване конкурентоспособността на младежите като уязвима група на пазара на труда чрез повишаване на уменията, компетенциите и професионалната квалификация с отчитане на регионалните възможности на пазара на труда и икономиката

Дейностите могат да включват обучения за придобиване на дигитални умения, професионална квалификация, ключови компетенции и др., съобразени с индивидуалните характеристики на лицата от целевите групи и съобразени с потребностите на работодателите от квалифициран работна сила, която да наемат.

Обученията могат да бъдат насочени също към придобиване и развитие на умения и компетентности (тип „soft skills“ и преносими умения), по-специално: организационни умения, вкл. работа в екип, разрешаване на проблеми, управление на времето и др., необходими на работодателите.

3. Осигуряване на заетост за младежите, вкл. чрез трудово консултиране, кариерно ориентиране, стажове, обучение на работното място, субсидирана заетост.

Марка 3.3.1 „Активен живот на възрастните хора в пенсионна възраст и остаряване в добро здраве“

Цел: Подобриване на физическата и социална активност на възрастните хора в пенсионна възраст и остаряване в добро здраве “

Допустими бенефициенти: Неправителствени организации; читалища; доставчици на здравни услуги; община Аксаково, работодатели регистрирани на територията на община Аксаково

Допустими дейности:

1. Мерки за насърчаване на възрастните хора за по-бързо участие на пазара на труда (мотивиране за работа, разясняване на възможностите за различни форми на труд, подпомагане за започване на надомна работа или работа от разстояние и др.), насочване към работодатели и помощ при кандидатстване за работа и др.

2. Активиране на възрастните хора чрез насърчаване на активно социално поведение и доброволчество, инициране, организиране и включване в различни форми на участие в местни инициативи или инициативи за взаимопомощ във връзка с актуални за възрастните хора проблеми.

3. Мерки за осигуряване опазване на здравето чрез превенция на заболяванията и грижа за здравето, в т.ч. провеждане на информационни събития, обучение по първа помощ, бедствена готовност, психо-социална подкрепа, информиране за възможности за рехабилитация и поддържаща здравео активност и др., вкл. с активното участие на самите възрастни хора в организацията и провеждането на дейностите с цел ангажираност и активност.

Финансов план, включващ планираните средства от всеки фонд и всяка от финансиращите програми:

Код на мярката	Име на мярката	Общо за периода на	
		лева	%
	Мерки, финансирани от СПРЗСР 2023 – 2027 г. (ЕЗФРСР)		
1.2.1	П.Г.1 Инвестиции в земеделските стопанства;	684530.00	7.16
1.2.2	П.Г.2 Инвестиции за преработка на селскостопански продукти;	586740.00	6.14
1.3.1	П.Г.3 Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони;	782320.00	8.19
2.1.1	П.Г.6 Инвестиции в основни услуги и дребни по мащаби инфраструктура в селските райони;	1564640.00	16.37
2.2.1	П.Г.7 Запазването на духовния и културния живот на населението в селските райони;	391160.00	4.09
	Мерки, които не са част от СПРЗСР 2023 – 2027 г., но са включени в Регламент (ЕС) № 2021/2115 (финансирани от ЕЗФРСР)		
2.1.2	„Дейности за сътрудничество и тяхната подготовка (ЕЗФРСР)“	391160.00	4.09
2.1.3	„Дейности по управление, мониторинг и оценка на стратегия за ВОМР и нейното популяризиране“ (До 25% от средствата на ред „Общо средства за стратегията, финансирани от ЕЗФРСР)	1466850.00	15.35
	ОБЩО СРЕДСТВА ЗА СТРАТЕГИЯТА, ФИНАНСИРАНИ ОТ ЕЗФРСР	5867400.00	61.40
	Мерки, финансирани от ПРЧР 2021 – 2027 г. (ЕСФ+)	1036400.00	10.85
3.2.1	"Достъп до трудова заетост"	254068.00	2.66
3.3.1	„Активен живот на възрастните хора в пенсионна възраст и	391166.00	4.09
3.2.2	"Достъп до трудова заетост на младите хора"	391166.00	4.09
	Мерки, финансирани от ПКИП 2021 – 2027 г. (ЕФРР)	1564664.00	16.37
1.1.1	„Внедряване на иновации и въвеждане на модерни технологии в предприятията“	782332.00	8.19
1.1.2	"Подобряване на ресурсната ефективност на предприятията"	782332.00	8.19
	Мерки, финансирани от ПО 2021 – 2027 г. (ЕФРР, ЕСФ+)	977915.00	10.23
3.1.1	"Създаване на условия за достъп до образование чрез преодоляване на демографски, социални и културни бариери"	977915.00	10.23

	Мерки, финансирани от ПОС 2021 – 2027 г. (ЕФРР)	109363.10	1.14
2.2.1	"Повишаване на осведомеността относно практиките и поведението във връзка с устойчивото потребление, кръговата икономика, мониторинга на отпадъците както и информационни и разяснителни кампании за заинтересованите страни и населението"	47093.09	0.49
2.2.2	"Повишаване на осведомеността относно биологичното разнообразие и заплахите за него "	62270.01	0.65
	ОБЩО ЗА ПРОЕКТИ КЪМ СТРАТЕГИЯТА ЗА ВОМР:	9555742.10	100%

В Стратегията за Водено от общностите местно развитие на МИГ „Аксаково“ са включени мерки от следните финансиращи програми:

Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони за периода 2023-2027 г.

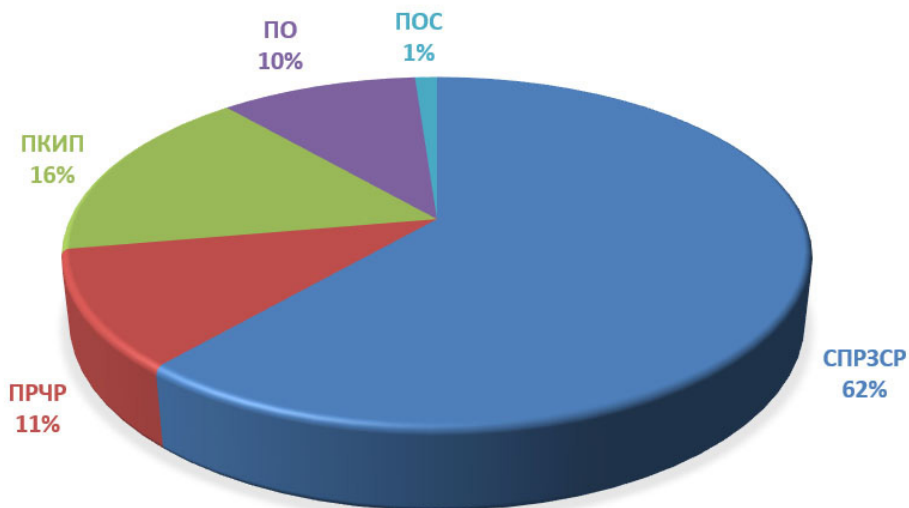
Програма „Развитие на човешките ресурси“ за периода 2021 – 2027 г.

Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ за периода 2021 – 2027 г.

Програма „Образование“ за периода 2021-2027 г.

Програма „Околна среда“ за периода 2021 – 2027 г.

ФИНАНСОВА РАМКА НА СВОМР НА МИГ "АКСАКОВО"

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД
ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

www.aksakovo.bg/mig

проект № BG06RDNP001-19.610-0009-C01

**ПОМОЩ ЗА ПОДГОТВИТЕЛНИ ДЕЙНОСТИ ЗА РАЗРАБОТКА НА СТРАТЕГИЯ
ЗА ВОДЕНО ОТ ОБЩНОСТИТЕ МЕСТНО РАЗВИТИЕ НА
ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА АКСАКОВО**

по подмярка 19.1 "Помощ за подготвителни дейности" на мярка 19 "Водено от общностите местно развитие" по Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г. с административен договор № РД 50-49/15.03.2023 г.

Бенефициент: Община Аксаково

Обща стойност: 47 745 лв., от които 42 970. 50 лв. европейско
и 4774. 50 лв. национално съфинансиране.

Начало: 15.03.2023 г.

Край: 15.09.2023 г.

www.eufunds.bg

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г., съфинансирана от Европейски съюз чрез Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони.